

چرا روسیه سامانه اس ۴۰۰ را به ترکیه داد؟

ترکیه در حالی برای ائتلاف با روسیه امتیازهایی به این کشور داد که ائتلاف ناتو از تعهدات خود در حمایت از ترکیه در برابر تهدید مسکو شانه خالی کرد.

به گزارش آران نیوز به نقل از تسنیم، برخی تحلیلگران اعتقاد دارند که پیچیدگی‌های جنگ کنونی در خاورمیانه که ماهیت یک جنگ بین‌المللی بزرگ را به خود گرفته و کشورهای مختلف نظیر آمریکا و ناتو و اتحادیه اروپا و روسیه و چین از طرق مختلف در آن مشارکت دارند، باعث شده است ترکیه سیاست‌های خود را برای حمایت از خود تغییر دهد. این موضوع در موارد اساسی زیر مشخص است:

کسی که خانه‌اش از شیشه باشد، دیگران را با سنگ نمی‌زند. تجربه نشان داده است که حمایت‌هایی که ترکیه از سازمان‌ها و عملیات تروریستی ضد کشورهای عربی و روسی انجام داده، ممکن است بر ضد همین کشور یا از طریق گروه‌های تروریستی یا دشمنان دیگر آنکارا اجرا شود. چرا که گروه‌های تروریستی جریان‌هایی هستند که برای به دست آوردن سلاح و پول و کمک‌های مختلف حاضر به تکفیر همه طرف‌ها و حتی بروز درگیری در میان خود هستند. در همین راستا شاهد موج عملیات تروریستی در شهرهای ترکیه از جمله آنکارا و استانبول نیز بودیم.

حمایت ترکیه از تجزیه لیبی و مصر و عراق و به ویژه سوریه براساس رویکردهای قبیله‌ای و دینی و مذهبی و مردم‌شناختی، دعوت و تلاش برای تجزیه خود ترکیه را نیز مشروع جلوه می‌دهد. واقعیت این است که نه تنها شمال قبرس جزو اراضی است که ترک‌ها آن را اشغال کرده‌اند، بلکه تمام بخش اروپایی ترکیه و استانبول و کیلیکیا و انطاکیه و لواء اسکندرون و ازبیر و شرق ترکیه و منطقه ای که آسیای کوچک نامیده می‌شود نیز، بخش‌هایی هستند که جزو خاک ترکیه به شمار نمی‌رود و ترک‌ها در دوره عثمانی‌ها آن را اشغال کرده‌اند. ملت‌های ساکن در این اراضی همچنان حضور دارند و همچنان خواستار بازگرداندن اراضی خود از طریق جنگ یا سازش هستند. به این ترتیب اگر اراضی مذکور به صاحبان اصلی خود بازگردانده شود و کردها و ارمنی‌ها و یونانی‌ها و بلغارها و مسیحیان و آشوریان و سوری‌ها و سایر عرب‌ها اراضی خود را باز پس گیرند، چیز زیادی برای برپایی خیمه اردوغان باقی نمی‌ماند و ملت ترکیه دچار تجزیه خواهند شد. به این ترتیب به نفع ترکیه است که در درجه اول شرایط ثبات کنونی را به هم نریزد. بلکه در راستای آشتی و مناسبات حسن هم‌جواری با تمامی ملت‌ها و کشورهای منطقه اطراف خود و کشورهای دور و نزدیک از جمله روسیه این روند را حفظ کند.

عثمانی سازی عنصر جذابی در منطقه عربی اسلامی و کشورهای بالکان به شمار نمی‌رود. اردوغان گرچه این آرزو را در سر دارد اما نمی‌تواند خود را به پادشاه جدید عثمانی‌ها تبدیل کند، پادشاهی عثمانی مناطق گسترده‌ای از کشورهای عربی و بالکان را تحت اشغال خود گرفته بود و یکی از بزرگ‌ترین و قوی‌ترین دولت‌های جهان به شمار می‌رفت که به ارتباطات گسترده با کشورهای اروپای غربی داشت. با این وجود هنوز نتوانست در برابر نهضت اروپایی و انقلاب صنعتی مقاومت کند، حتی بر عکس تلاش داشت ملت‌های تحت حاکمیت خود را به سمت عقب‌ماندگی و فقر و انحطاط فرهنگی پیش برد. این کشورها در حال حاضر نیز با وجود گذشت بیش از نیم قرن از فروپاشی پادشاهی عثمانی از فقیرترین ملت‌های منطقه به شمار می‌روند.

سرویس اطلاعاتی ترکیه ضمن همکاری با سازمان تروریستی القاعده (جبهه النصره) بیش از یک سال پیش اقدام به ساقط کردن هواپیمای غیر نظامی روسی بر فراز صحرای سینا کرد که گردشگران روس را از فراز دریای سرخ به خاک این کشور بازمی‌گرداند. ترکیه همچنین در اقدامی فریب‌کارانه هواپیمای جنگی روسیه را که در حال تعقیب تروریست‌ها در منطقه لاذقیه بود، ساقط کردند و مزدوران این کشور خلبان روسی اسیر آن را به قتل رساندند. ولادیمیر پوتین این اقدام را یک خنجر از پشت توصیف کرد. از آن زمان روسیه نسبت به عواقب وخیم تکرار چنین حوادثی به ترکیه هشدار داد. مشخص است که ترکیه یکی از قدیمی‌ترین و مهم‌ترین اعضای ناتو به شمار می‌رود و انتظار می‌رفت که ناتو هم از این کشور در برابر روسیه حمایت کند. اردوغان این موضوع را برای ائتلاف ناتو مطرح کرد، اما پاسخ آنها این بود که ناتو نمی‌تواند از ترکیه حمایت کند و در برابر سلاح‌های روسیه در گرجستان و اوکراین یا سوریه یا هر منطقه دیگری بایستد. به این ترتیب اردوغان و دولت‌ش به این نتیجه رسید که بی دفاع مانده و امنیت ملی آن از طریق هر دولت کوچک و بزرگی که سلاح‌های پیشرفته‌ای را در اختیار داشته باشد، در معرض تهدید قرار دارد. بعد از آن روسیه به این نتیجه رسید که هیچ راه فراری غیر از پناه بردن به روسیه برای تأمین امنیت ملی خود ندارد. در طرف مقابل روسیه نیز براساس مبانی استراتژی اوراسیایی خود به این نتیجه رسیده است که بهترین راه برای عدم چالش با ترکیه، تعامل با این کشور به

عنوان یک کشور دوست و همسایه است. به ویژه در شرایطی که ترکیه یک دولت بزرگ اسلامی، خاورمیانه‌ای و عضو دولت‌های حوزه بالکان به شمار می‌رود. در همین راستا بود که رئیس‌جمهور ترکیه اخیراً اعلام کرد که مسکو و آنکارا در چارچوب برخی توافق‌نامه‌های دیگر، معاهده‌ای را برای فروش سامانه دفاع ضد موشکی اس ۴۰۰ از روسیه به ترکیه امضا رسانده‌اند. این سامانه نوع پیشرفته‌تر از سامانه موشکی اس ۳۰۰ است که روسیه پیش از این آن را به ایران فروخته است. روزنامه اینترنتی روسیسکا گازیتا در این رابطه نوشته است که ولادیمیر پوتین مشاور پوتین در امور تسلیحاتی این خبر را تأیید کرده است. اما خبرگزاری ایترتاس نوشته است که دیمیتری بیسکوف سخنگوی رسمی کرملین واکنش نسبت به این خبر نشان ندادند. در طرف مقابل آمریکا نیز نگرانی خود را نسبت به اقدام ترکیه برای خرید این سامانه موشکی ابراز کرده است. این در حالی است که اردوغان تعجب خود را از نگرانی آمریکا در این رابطه ابراز داشته است.